

De laatste vlucht

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Julie Clark

De laatste vlucht

Vertaald door Els van Son

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 5190 7

© 2020 Julie Clark

© 2020 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam en Els van Son

Oorspronkelijke titel *The Last Flight*

Oorspronkelijke uitgever Sourcebooks

Omslagontwerp Studio Jan de Boer, gebaseerd

op een ontwerp van The Book Designers

Omslagillustratie © Sabin Shrestha/EyeEm/

Getty Images; phive/Shutterstock

Foto auteur © Eric A. Reid Photography

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

*Opgedragen aan alle vrouwen die met hun verhaal naar
buiten zijn gekomen. Of dat nou live op de televisie voor een
parlementaire onderzoekscommissie was of in de beslotenheid
van een raamloos kantoortje bij een maatschappelijk werker;
we horen jullie. We geloven jullie.*

PROLOOG

John F. Kennedy Airport, New York

Dinsdag 22 februari

De dag van de ramp

Het krioelt van de mensen in terminal 4 en het stinkt er naar kerosine en vochtige wol. Ik wacht binnen op haar, vlak achter de glazen schuifdeuren. Elke keer als ze opengaan, krijg ik een ijsskoude windvlaag over me heen en ik dwing mezelf me een zilt, zwoel briesje met een vleugje hibiscus voor te stellen en zacht Puerto Ricaans geroezemoes om me heen. Een warme douche die de persoon die ik was wegspoelt.

Buiten dreunt de lucht met opstijgende vliegtuigen en binnen braken de luidsprekers onverstaanbare flarden tekst uit. Ergens achter me zegt een oudere vrouw iets in scherp, staccato Italiaans. Maar ik houd mijn ogen op het drukke trottoir voor de terminal gericht, op zoek naar haar, in het vaste geloof dat ze komt. Mijn hele toekomst hangt ervan af.

Ik weet slechts drie dingen over haar: haar naam, hoe ze eruit-

ziet en dat haar vlucht vanochtend vertrekt. En zij weet niets van mij, wat in mijn voordeel is. Ik onderdruk een opkomend paniekgewoel en ben opeens bang dat ik haar op de een of andere manier heb gemist, dat ze misschien al weg is, en daarmee ook mijn kans om weg te glippen uit dit leven en een heel nieuw te beginnen.

Mensen verdwijnen. Elke dag. De man in de rij bij Starbucks die een laatste kop koffie bestelt, in zijn auto stapt en wegrijdt naar een nieuw leven; en een gezin achterlaat dat zich voor altijd zal afvragen wat er is gebeurd. Of de vrouw die helemaal achter in de bus uit het raam zit te staren, terwijl de wind een verleden wegblaast dat te zwaar is om te dragen en de haarslerten in haar gezicht wappert. Zonder het ooit te weten, kun je naast iemand zitten die zijn laatste ogenblikken als zichzelf beleeft.

Er zijn echter maar weinig mensen die erbij stilstaan hoe moeilijk het is om echt te verdwijnen. Hoe nauw het luistert om geen enkel spoor achter te laten. Want er is altijd wel iets. Een glimp, een flard, een klein foutje. Er is maar één loshangend draadje voor nodig om alles te ontrafelen. Een telefoontje op het moment dat het vliegtuig vertrekt, file door een aanrijding met alleen wat bliksschade vlak voor de afslag naar het vliegveld, een geannuleerde vlucht.

Een lastminuteverandering van het reischema.

Door het mistige, beslagen spiegelglas zie ik een zwarte limousine naar de stoep glijden. Zelfs al voordat het portier opengaat en ze uitstapt, weet ik dat zij het is. Zonder gedag te zeggen tegen haar medepassagier op de achterbank, beent ze haastig op de glazen deuren af. Even later schuift ze vlak langs me; haar roze kasjmieren truitje glijdt zelfs langs mijn arm, zacht en uitnodigend. Ze loopt in elkaar gedoken, alsof ze wacht op de volgende klap, de volgende aanval. Dit is een vrouw die weet hoe een tapijt van vijftig-

duizend dollar de huid van haar wang kapot kan schaven. Als ze voorbij is, haal ik diep adem en blaas de spanning langzaam uit.

Ze is er. Ik kan beginnen.

Ik hang mijn tas over mijn schouder, loop achter haar aan, en glijp bij de douane vlak vóór haar in de rij. Iemand op de vlucht kijkt altijd achterom, niet vóór zich. Ik spits mijn oren en wacht op een kans een gesprekje te beginnen.

Ze weet het nog niet, maar straks is ze iemand die spoorloos is verdwenen. Net als ik. Vervaagd als een rookpluim in de lucht.

CLAIRE

Maandag 21 februari

De dag voor de ramp

‘Danielle,’ zeg ik, terwijl ik het kantoortje naast onze woonkamer binnenloop. ‘Laat meneer Cook alsjeblieft weten dat ik naar de sportschool ben.’

Ze kijkt op van haar computer en ik zie dat haar blik even blijft hangen bij de plek onderaan mijn keel, die ik met een dun laagje make-up heb gecamoufléerd. Ik trek mijn sjaaltje er met een automatisch gebaar overheen. Ze zal er niets van zeggen. Dat doet ze nooit.

‘Maar we hebben om vier uur een bijeenkomst in de Center Street Literacy,’ zegt ze, ‘dan bent u daar weer te laat.’ Danielle houdt mijn agenda en daarmee ook mijn misstappen bij en ik vermoed dat zij het is – ze is immers de meest voor de hand liggende persoon – die het meldt als ik te laat kom, of afspraken annuleer die mijn echtgenoot, Rory, belangrijk vindt. *Als ik me verkiesbaar stel als senator, kunnen we ons geen enkele fout permitteren, Claire.*

‘Dank je, Danielle. Gelukkig kan ik ook lezen, dus ik weet dat die afspraak vanmiddag gepland staat. Zorg dat je mijn aantekeningen uploadt en paraat voor me hebt, dan zie ik je daar.’ Terwijl ik het kantoortje uit loop, hoor ik haar de hoorn oppakken. Automatisch hou ik mijn pas even in – maar dan beseft ik dat dat de aandacht kan trekken op een moment dat ik die absoluut niet kan gebruiken.

Er wordt me altijd gevraagd hoe het is om getrouwd te zijn met een Cook – een telg uit een bekende politieke dynastie, een familie vergelijkbaar met de Kennedy’s, alleen iets minder beroemd en iets minder belangrijk. Ik antwoord altijd ontwijkend, getraind om, in plaats van geruchten en roddels te voeden, de aandacht naar de Cookfoundation te leiden en te beginnen over onze goede werken: analfabetismebestrijding en verbetering van de watervoorzieningen in de derde wereld, leesbegeleidingsprogramma’s in de Amerikaanse binnensteden, kankeronderzoek.

Waar ik niets over vertel is het doorlopende gebrek aan privacy. Zelfs hier thuis word ik constant omringd door mensen: assistenten, huishoudelijk personeel dat voor ons kookt, voor ons schoonmaakt. Ik moet elke vrije minuut en elke centimeter voor mezelf bevechten. Het is nergens veilig voor de ogen van Rory’s staf, stuk voor stuk Cook-loyale, uiterst toegewijde mensen, die mij, zelfs na tien jaar huwelijk, nog steeds als buitenstaander zien; een indringer die in het oog gehouden moet worden.

Maar ik heb geleerd om te zorgen dat er niets te zien valt.

De sportschool is een van de weinige plekken waar Danielle niet achter me aan loopt met haar eindeloze lijsten

en agenda's. Daar ontmoet ik Petra, de enige vriendin die ik nog heb uit mijn leven vóór Rory, de enige vriendschap die ik niet heb laten doodbloeden vanwege Rory.

Want voor zover Rory weet, bestaat Petra niet.

Petra is er al als ik aankom in de sportschool. Ik kleed me om in de kleedkamer en als ik de trap naar de loopbanden op ga, staat ze op de overloop halverwege, waar ze een schone handdoek van de stapel pakt. Onze blikken ontmoeten elkaar even, maar dan draait ze haar hoofd af terwijl ik ook een handdoek pak.

'Zenuwachtig?' fluistert ze.

'Doodsbang,' zeg ik terwijl ik me omdraai en wegloop.

Ik ren een uur met mijn ogen op de klok en als ik om exact halfdrie de sauna binnenstap, doen al mijn spieren pijn van uitputting. De lucht hangt vol stoom en ik lach naar Petra die met een rood gezicht van de hitte in haar eentje op de bovenste bank zit.

'Herinner je je mevrouw Morris nog?' vraagt ze als ik me naast haar installeer.

Ik glimlach, dankbaar dat ze mijn gedachten afleidt en me herinnert aan een andere, eenvoudigere tijd.

Mevrouw Morris was onze klassenlerares op de middelbare school en Petra zou bijna zeker zakken voor haar eind-examen.

'Jij hebt toen een maand lang samen met mij zitten blokken,' vervolgt ze. 'Terwijl de anderen vanwege papa niet eens bij Nico en mij in de búúrt wilden komen. Maar jíj trok je daar niets van aan – en zorgde ervoor dat ik het haalde.'

Ik keer mijn gezicht naar haar toe. ‘Je doet net of Nico en jij paria’s waren. Jullie hadden vrienden.’

Petra schudt haar hoofd. ‘Mensen die aardig tegen je zijn omdat je vader de Russische versie van Al Capone is, noem ik geen vrienden.’

We zaten op een elitaire school in Pennsylvania met de kinderen en kleinkinderen van ‘oud geld’, die Petra en haar broer Nico beschouwden als een spannend nieuwigheidje en hun best deden om in contact met hen te komen, alsof het om een durfspelletje ging wie het dichtst bij hen in de buurt kon komen, maar echt toegelaten tot hun kring werden ze nooit.

Dus waren wij, alle drie buitenstaanders, bevriend geraakt. Petra en Nico zorgden ervoor dat niemand grappen maakte over mijn tweedehands schooluniform of de ratelende, uitlaatgassen uitspuwende Honda waarmee mijn moeder me kwam ophalen. Ze zorgden ervoor dat ik niet in mijn eentje hoefde te eten en sleepten me mee naar allerlei schoolevenementen die ik anders zou hebben overgeslagen. Ze vormden een schild tussen mij en de andere leerlingen, kinderen die gemene, beledigende opmerkingen maakten over het feit dat ik maar een dagstudent met een beurs was, te arm en te gewoontjes om er echt bij te horen. Petra en Nico waren vrienden voor me in een periode waarin ik er verder geen had.

Het voelde als een lotsbeschikking toen ik twee jaar geleden de sportschool binnenliep en Petra zag, een geest uit mijn verleden. Maar ik was niet meer dezelfde Claire als het

meisje dat Petra kende van de middelbare school. Er was te veel veranderd. Er viel te veel uit te leggen over mijn leven en alles wat ik in de loop van de jaren had opgegeven. En dus hield ik mijn hoofd afgewend terwijl ik voelde dat Petra's ogen in mijn rug prikten en dat ze wilde dat ik opkeek. Dat ik haar zou herkennen.

Toen ik klaar was met mijn training, ging ik naar de sauna, in de hoop me daar schuil te kunnen houden totdat Petra weg was. Maar toen ik binnenkwam, zat ze daar; alsof we het zo hadden afgesproken.

'Claire Taylor,' zei ze.

Ondanks mezelf moest ik onwillekeurig glimlachen bij het horen van mijn meisjesnaam. De toon en cadans van Petra's stem maakte allerlei herinneringen in me los; er klonk nog steeds een zweem Russisch in door, de taal die ze thuis sprak. Plotseling voelde ik me weer mijn oude ik, niet het personage dat ik als de echtgenote van Rory door de jaren heen had gecultiveerd; onbenaderbaar en gepolijst, mijn geheimen verborgen onder een harde schil.

We begonnen met wat oppervlakkig gebabbel dat al snel ontaardde in een persoonlijk gesprek, waarin we elkaar bijpraatten over alle jaren sinds we elkaar voor het laatst hadden gezien. Petra was nooit getrouwd, maar, gesteund door Nico die tegenwoordig het hoofd van de familie was, door het leven gedarteld.

'En jij?' vroeg ze met een blik op mijn linkerhand. 'Jij bent getrouwd?'

Ik bekeek haar door de stoomwolken, verrast dat ze dat niet wist. 'Ja... Met Rory Cook.'

‘O! Ik ben onder de indruk!’

Ik wendde mijn blik af en verwachtte de vraag die iedereen dan stelt: hoe het nou echt zat met Maggie Moretti, een naam die eeuwig aan die van mijn man gelinkt zal blijven, de naam van een meisje dat lang geleden verliefd op Rory was geworden en plotseling uit de anonimiteit was gerukt.

Maar Petra leunde alleen naar achteren en zei: ‘Ik heb dat interview van Kate Lane met hem op CNN gezien. Heel bijzonder, het werk dat hij doet met de Cookfoundation.’

‘Rory is heel fanatiek.’ Een antwoord dat de waarheid bevatte, voor wie de moeite nam verder te kijken.

‘Hoe gaat het met je moeder? En je zusje? Violet moet nu al van de middelbare school af zijn...’

Dat was de vraag waar ik tegen op had gezien. Zelfs na al die jaren is het verlies van hen nog een open wond voor me. ‘Ze zijn omgekomen bij een auto-ongeluk, veertien jaar geleden. Violet was net elf geworden.’ Ik hield de uitleg kort. Een regenachtige vrijdagavond. Een dronken chauffeur die een stopteken negeerde. Een botsing waarbij ze allebei op slag dood waren.

‘O, Claire,’ had Petra gezegd. Geen clichés of verdere vragen waardoor ik alles nog eens moest herbeleven. In plaats daarvan zat ze naast me en liet de stilte mijn verdriet omhullen. Ze begreep dat er niets te zeggen viel dat de pijn kon verzachten.

Het werd een gewoonte om elkaar elke dag na het trainen in de sauna te ontmoeten. Petra begreep dat we vanwege haar familie niet samen gezien konden worden. Zelfs al voordat

we wisten wat ik uiteindelijk zou gaan doen, waren we voorzichtig, communiceerden we zelden per telefoon en nooit per e-mail. Maar in de sauna hervonden we onze vriendschap, het vertrouwen in elkaar, onze vroegere band waardoor we de middelbare school hadden kunnen doorstaan.

Het duurde niet lang voordat Petra doorhad wat ik verborg. ‘Je moet bij hem weg, weet je,’ zei ze op een middag een paar maanden nadat we elkaar opnieuw hadden ontmoet, met haar blik op de beurse plek op mijn linkerbovenarm; het restant van een ruzie met Rory van twee avonden daarvoor. Ondanks mijn pogingen de blauwe plekken steeds voor haar te verbergen – een handdoek om mijn nek of over mijn schouders gedrapeerd – had Petra de sporen van Rory’s woede op mijn huid zwijgend bekeken. ‘Dit is niet de eerste keer dat ik zoiets bij je zie.’

Ik wilde geen medelijden van haar en trok mijn handdoek verder omlaag. ‘Dat heb ik ooit geprobeerd. Een jaar of vijf geleden.’ Ik had gedacht dat ik mijn huwelijk kon beëindigen. Weliswaar had ik me voorbereid op een gevecht, een vuile, langdurige en kostbare strijd, maar met zijn gewelddadigheid als onderhandelingsinzet, moest het kunnen. *Geef me wat ik wil en ik houd mijn mond over wat voor man je bent.*

Maar het was heel anders gelopen. ‘Ik zat bij de vrouw die ik in vertrouwen had genomen en die me probeerde te helpen, toen Rory daar aanbelde. Haar man deed open, en bleek een vroegere dispuutgenoot van Rory te zijn. Hij begroette Rory heel kameraadschappelijk en gaf hem zelfs de geheime handdruk, waarna hij hem natuurlijk binnenliet

en zich meteen achter hem schaarde. Rory vertelde hun dat ik leed aan een depressie en onder behandeling was bij een psychiater, maar dat het misschien tijd werd voor iets intensievers.'

'Hij wilde je laten opnemen?'

'Hij wilde me duidelijk maken dat het allemaal nog veel erger kon.' Ik vertelde Petra maar niet hoe het verder was gegaan. Dat hij me, toen we thuiskwamen, tegen het marmeren aanrechtblad in de keuken had gegooid en ik twee ribben brak. *Hoe kun je zo egocentrisch zijn. Dat je alles waar ik zo hard voor heb gewerkt op het spel zet, de nalatenschap van mijn moeder, alles wat ik heb opgebouwd. Alleen omdat we weleens ruzie hebben. In elk huwelijk is weleens ruzie, Claire.* Hij had om zich heen gebaard naar de luxueuze apparatuur, het kostbare marmer en gezegd: *Kijk om je heen. Wat kun je in vredesnaam nog meer willen? Niemand zal ook maar een greintje medelijden met je hebben. Ze zullen je niet eens geloven.*

En dat was waar. De mensen wilden dat Rory was wie ze dachten dat hij was; de charismatische zoon van de progressieve en geliefde senator Marjorie Cook. Ik kon nooit aan een ander vertellen wat hij me aandeed, want hoe ik het ook formuleerde, hoe hard ik het ook zou roepen, mijn woorden zouden begraven worden onder de liefde die iedereen voelde voor Marjorie Cooks enige kind.

'Niemand zal hem ooit zien zoals ik hem zie,' zei ik tegen Petra.

'Geloof je dat werkelijk?'

'Denk je dat het publiek Carolyn Bessette zou geloven, haar zou steunen, als ze beweert dat JFK junior haar mishandelt?'

Petra's ogen werden groot. 'Dat meen je niet! Dit is het #MeToo-tijdperk. Ik denk dat de mensen zouden staan te trappelen om haar te geloven. Fox en CNN zouden zelfs nieuwe talkshows beginnen om erover te praten.'

Ik lachte hol. 'In een perfecte wereld zou ik Rory beschuldigen en rekenschap laten afleggen. Maar ik heb het niet in me om zo'n enorm gevecht aan te gaan. Dat zou jaren duren, naar elk hoekje van mijn leven doorsijpelen en alle goeds wat er misschien nog vóór me ligt vergiftigen. Ik wil er gewoon niets meer mee te maken hebben. Niets meer met hém te maken hebben.'

Publiekelijk tegen Rory in opstand komen, zou zo ongeveer hetzelfde zijn als mezelf in een afgrond storten en erop vertrouwen dat anderen wel zo aardig zijn me op te vangen. Ik had te veel jaren achter me in een wereld waarin anderen me, als ze daarmee dichterbij Rory kwamen, maar al te graag zagen vallen. Een wereld waarin geld en macht gelijkstaan aan onschendbaarheid.

Ik ademde diep in. 'Als ik bij hem wegga, moet ik zorgen dat ik daarna onvindbaar voor hem ben. Kijk wat er is gebeurd met Maggie Moretti.'

Door de stoom in de cabine kon ik Petra's gezicht niet goed onderscheiden, maar dat verhulde niet dat haar blik verscherpte. 'Denk je dat hij daar iets mee te maken had?'

'Ik weet onderhand niet meer wat ik moet denken,' antwoordde ik.

In het daaropvolgende jaar maakten Petra en ik een gedetailleerd plan; we choreografeerden mijn verdwijning nauwkeuriger dan een ballet – een opeenvolging van stap-

pen zo perfect getimed, dat één foutje alles in het honderd zou laten lopen. En nu ben ik nog slechts uren verwijderd van de uitvoering van dat plan.

De stoom sist in wolken om ons heen en Petra is slechts een vage gestalte op de cederhouten bank naast me. ‘Heb je alles verstuurd vanmorgen?’ vraag ik.

‘Met FedEx, geadresseerd aan jou, met “persoonlijk” erop. Het moet morgenochtend afgeleverd worden in je hotel.’

Petra bewaarde alles voor me; ik kon niets in mijn eigen huis verbergen, daar was het risico te groot dat iemand – een van de dienstmeisjes, of erger: Danielle – het vond, dus lagen de veertigduizend dollar die ik van Rory’s geld had afgeroomd en alle papieren en pasjes voor een hagelnieuwe identiteit – met dank aan Nico – bij haar.

‘Die nieuwe technologieën die de overheid gebruikt, maken het steeds ingewikkelder om dit soort dingen te fabriceren,’ had hij me verteld op de middag dat ik naar hem toe was gereden om de spullen op te halen. We zaten aan de eetkamertafel in Nico’s enorme huis op Long Island. Hij was uitgegroeid tot een knappe man en had een vrouw en drie kinderen. En bodyguards; twee bij het hekaan het begin van de oprijlaan en twee bij zijn voordeur. Eigenlijk verschilden Rory en Nico niet veel van elkaar, bedacht ik. Allebei de uitverkoren zoon, degene die de familie de eenentwintigste eeuw, met alle nieuwe regels en reglementen, moest inloodsen. Van allebei werd verwacht dat ze het beter zouden doen dan de generatie vóór hen. Of in ieder geval niets zouden verliezen van het familiekapitaal.

Nico schoof een dikke envelop naar me toe. Toen ik hem

openmaakte, kwamen er een maagdelijk rijbewijs uit Michigan uit, een paspoort met mijn gezicht en de naam Amanda Burns, een geboortebewijs, een burgerservice-nummer en een creditcard.

‘Hier kun je alles mee doen,’ zei Nico, terwijl hij het rijbewijs oppakte en het onder het licht op en neer bewoog zodat ik het hologram erin kon zien. ‘Stemmen. Belasting betalen. De douane passeren. Betalen. Dit is topspul en mijn mannetje is de allerbeste. Er is maar één andere persoon die dezelfde kwaliteit levert en die woont in Miami.’ Nico gaf me de creditcard aan; een rekening bij de Citibank met mijn nieuwe naam erop. ‘Petra heeft deze rekening vorige week geopend, de afschriften worden naar haar adres gestuurd. Als je eenmaal ergens gesetteld bent, kun je dat veranderen. Of deze kaart weggooien en een nieuwe rekening openen. Je moet alleen voorzichtig zijn en oppassen dat je identiteit niet wordt gejat.’

Hij lachte om zijn eigen grapje en ik zag een flits van de jongen van vroeger in zijn gezicht, hoe hij tijdens de lunch tussen Petra en mij in zat, zijn wiskundehuiswerk maakte en haastig zijn boterham naar binnen schrokte, met de druk van de rol die hij later op zich moest nemen al op zijn schouders.

‘Bedankt, Nico.’ Ik schoof de envelop met tienduizend dollar naar hem toe, een klein deel van het geld dat ik de maanden ervoor had kunnen achterhouden. Honderd dollar hier, tweehonderd daar, contant geld terugvragen als het maar even kon. Geld dat ik elke dag op de sportschool in Petra’s kluisje stopte zodat zij het kon bewaren tot ik het nodig had.